

AVFALLSUTREDNING
DETALJPLAN TRAVERSEN
DEL AV FASTIGHETEN SICKLAÖN 83:56,
NACKA KOMMUN

RAPPORT
2025-06-18

UPPDRAG

340255, Stadsbyggnadsprojekt Sickla

Titel på rapport:

Avfallsutredning, detaljplan Traversen,
del av fastigheten Sicklaön 83:56, Nacka kommun

Status:

Rapport

Datum:

2025-06-18

MEDVERKANDE

Beställare:

Atrium Ljungberg Bostad AB

Kontaktperson:

Petter Belfrage

Konsult:

Rebecca Larsson, Tyréns Sverige AB

Uppdragsansvarig:

Christian Rydberg, Tyréns Sverige AB

Kvalitetsgranskare:

Jan Furumo, Tyréns Sverige AB

REVIDERINGAR

Revideringsdatum

2025-06-18

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING.....	4
1.1	BAKGRUND.....	4
1.2	TYRÉNS UPPDRAG.....	4
2	GENERELLA ASPEKTER FÖR VAL AV AVFALLSSYSTEM.....	5
3	STRATEGIER OCH RIKTLINJER I NACKA KOMMUN.....	5
3.1	ÖVERGRIPANDE RIKTLINJER FÖR AVFALLSHANTERINGEN.....	5
3.2	RIKTLINJER AVSEENDE VAL AV INSAMLINGSSYSTEM.....	6
3.3	RIKTLINJER AVSEENDE UTFORMNING AV MILJÖRUM.....	8
3.4	RIKTLINJER AVSEENDE TRAFIKSÄKERHET	9
3.5	SAMMANSTÄLLNING AV MÅTT ATT TÄNKA PÅ VID VAL AV INSAMLINGSSYSTEM	9
4	NYCKELTAL FÖR DIMENSIONERING	10
4.1	AVFALLSMÄNGDER.....	10
4.2	DIMENSIONERANDE HÄMTFREKVENNS.....	11
4.3	DIMENSIONERANDE AREOR FÖR OMRÅDET	11
5	UTREDDA LÖSNINGAR OCH REKOMMENDATIONER.....	12
5.1	DIMENSIONERING AV MILJÖRUM.....	12
5.1.1	UTRÄKNING.....	12
5.1.2	FÖRSLAG PÅ MILJÖRUMETS STORLEK.....	13
5.2	KASUN	15
5.3	AVFALLSHANTERING FÖR VERKSAMHETER.....	15
5.4	HÄMTFORDONENS KÖRNING OCH ANGÖRING	16
6	REFERENSER.....	19
7	BILAGOR	19

1 INLEDNING

1.1 BAKGRUND

Tyréns har på uppdrag av Atrium Ljungberg AB genomfört en avfallsutredning som underlag till detaljplan för Traversen. Planområdet ligger i östra delen av Sickla köp kvarter. Detaljplanen syftar till att möjliggöra en väl gestaltad tillbyggnad av det östra hörnet av Sickla galleria. I bottenplan planeras för centrumverksamhet och i de övre våningsplanen möjliggörs bostäder. Byggnaden om cirka 16 våningar är belägen invid en av de kommande tunnelbaneentréerna till station Sickla. Byggnaden beräknas inrymma cirka 108 smålägenheter.

Figur 1. Karta över centrala Sickla. Röd markering visar byggnaden Traversens placering.

1.2 TYRÉNS UPPDRAG

Denna utredning beräknar och redovisar behovet på storlek för avfallsutrymme i Traversen, samt vilken lagstiftning och lokala avfallsföreskrifter utformningen måste förhålla sig till. Tyréns har utifrån lagstiftning, riktlinjer och lokala avfallsföreskrifter beräknat ungefärligt behov av ytor för bostädernas avfallshantering. Utredningen beskriver bedömningar och åtgärder som möjliggör en god avfallshantering i byggnadens driftskede. Även hur verksamheternas avfall kommer skötas diskuteras.

Utredningen har genomförts i dialog med beställaren och Nacka vatten och avfall (NVOA).

Avfallsutrymmet i Traversen refereras till som ett miljörum i denna rapport.

2 GENERELLA ASPEKTER FÖR VAL AV AVFALLSSYSTEM

Vid utformning av avfallshantering vid nybyggnation bör bland annat följande aspekter beaktas:

- tillgänglighet, säkerhet och trygghet för avfallslämnarna
- arbetsmiljö för hämtpersonal
- säkerhet och trygghet för tredje man
- lokal anpassning av utformning
- omgivningspåverkan i form av t.ex. trafik, buller, lukt
- möjlighet till återvinning och återbruk
- ekonomiska faktorer i både bygg- och driftskede

Andra faktorer som påverkar vilka lösningar som kan väljas är tillgängliga hämtsystem i aktuell kommun samt kvarters- och gatuutformning.

Särskilt viktigt att beakta i ett tidigt skede är kopplingen mellan avfallslösningarna och trafikplaneringen, både när det gäller tillfartsvägar och angöringsplatser. Gator, vägar och angöringsplatser behöver vara anpassade till aktuella hämtfordon avseende framkomlighet, bärighet och trafiksäkerhet. Se mer om detta i efterföljande avsnitt.

3 STRATEGIER OCH RIKTLINJER I NACKA KOMMUN

3.1 ÖVERGRIPANDE RIKTLINJER FÖR AVFALLSHANTERINGEN

I dokumentet *Strategi miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen i Nacka* anges under avsnittet "Hållbar avfallshantering och återbruk" att Nackas ambition i stadsutvecklingen är att:

- Den byggda miljön utformas så att den möjliggör en modern och miljövänlig avfallshantering. Det innebär bland annat att det vid nybyggnation planeras för en väl fungerande avfallshantering samt att den fastighetsnära insamlingen i befintlig bebyggelse underlättas. På så sätt kan tillgängligheten för att återvinna avfall öka.
- Tidigt i planeringsarbetet beskriva hur avfall tas om hand och hur transport av olika avfallsfraktioner planeras att ske.
- I områden med tät bebyggelse undersöka förutsättningar för gemensamma system eller avfallsutrymmen.
- Fler hushåll och verksamheter ansluter sig till matavfallsinsamling som bidrar till en ökad biogasproduktion.
- Nacka ska ta initiativ för att öka insamlingen av matavfall, främst i flerfamiljshus där man inte kommit lika långt som i småhusområdena.

Kommunens regler, riktlinjer och mål för avfallshanteringen anges i renhållningsordningen bestående av föreskrifter och avfallsplan, i avfallstaxan samt i kommunens tekniska handbok.

I *Teknisk handbok – Projektera och bygg för en långsiktigt god avfallshantering* redovisar NVOA råd och riktlinjer gällande avfallshanteringen vid om- och nybyggnation. Där anges att en avfallsutredning ofta behöver göras vid nybyggnation eller förtätning av områden med flerbostadshus eller andra typer av bebyggelse där många människor kommer att vistas, för att säkerställa att tillräckliga ytor för avfallshantering kommer att

finnas. Den bör omfatta följande avfallsaspekter, om det är relevant för den aktuella planen:

- Strategi; Miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen i Nacka. Den strategiska inriktningen som heter hållbar avfallshantering och återbruk. Kopplat till denna strategi finns ett antal indikatorer.
- Mål/strategiska ställningstaganden i avfallsplanen eller översiktsplanen avseende avfallshantering i samhällsplaneringen.
- Ungefärliga avfallsmängder per respektive fraktion (restavfall, matavfall, grovavfall, textilavfall, farligt avfall, elavfall, returpapper, och förpackningar av färgat och ofärgat glas, plast-, metall- och papper samt återbruksföremål).
- Vilka insamlingslösningar som är aktuella och lämpliga.
- Behov av ytor utifrån olika insamlingslösningar.
- Utformning av sortering i och i anslutning till byggnaderna för samtliga fraktioner.
- Utformning av angöringsplatser för hämtfordon för samtliga fraktioner som ska hämtas bostadsnära.
- Trafikfrågor - beroende på vilka insamlingslösningar som väljs, men berör bl.a. vägars bärighet, möjlighet att hämta avfall utan att behöva backa, snöröjning och logistik.
- Om det behövs ytterligare avfallsanläggningar kopplat till utbyggnaden av området, t.ex. återvinningsstationer.

3.2 RIKTLINJER AVSEENDE VAL AV INSAMLINGSSYSTEM

Nedan är ett urval av de regler och riktlinjer som främst behöver beaktas i planeringen av Traversen. De är hämtade från NVOA:s Tekniska handbok samt Nacka kommuns avfallsföreskrifter om inget annat anges.

Följande prioritetsordning avseende insamlingssystem för restavfall och matavfall i tät bebyggelse anges:

1. Stationär sopsug. Matavfallskvarn till separat tank är ett bra alternativ för insamling av matavfall.
2. Bottentömmande behållare (kräver tillgänglig kvartersmark).
3. Avfallskärl i miljörum (stor vikt ska läggas vid placering och utformning av miljörum för att uppnå en god arbetsmiljö).
4. Mobil sopsug (buller och driftproblem gör detta alternativ mindre attraktivt).

I de fall där varken bottentömmande behållare eller andra maskinella system är möjliga att använda brukar miljörum medges. I dessa fall ska stor vikt läggas vid placering och utformning av soprum för att uppnå en god arbetsmiljö för hämtpersonalen.

Inom ett geografiskt område bör samma insamlingssystem så långt som möjligt användas för att minska antalet transporter och miljöpåverkan samt störningar för de boende.

System för insamling av mat- och restavfall ska utformas så att det blir enkelt att sortera rätt och att tillgängligheten blir god. Krav på högsta avstånd från entréer i

bostadsbyggnader/ flerbostadshus till avlämningsplats för mat- och restavfall finns ej. Första juli 2025 tas Boverkets allmänna råd om maximalt 50 meter bort.

MATAVFALLSINSAMLING

Vid ny- och ombyggnation ska förutsättningar skapas för utsortering av matavfall enligt 8 § i Nackas avfallsföreskrifter. För verksamheter (till exempel skolor, förskolor, butiker, restauranger och vårdinrättningar) gäller att matavfallet bör förvaras nedkylt för att förhindra dålig lukt. För större kök i t ex restauranger, skolor eller förskolor, rekommenderas matavfallskvarn till tank, eventuellt kombinerad med fettavskiljare.

FÖRPACKNINGSAVFALL OCH RETURPAPPER

Från första januari 2027 ska alla bostäder ha fastighetsnära insamling (FNI). Vid fastighetsnära insamling kan förpackningsavfall samlas in i avfallskärl i utrymme inomhus eller utomhus avskilt med plank eller liknande. Behållare för farligt avfall, elavfall samt textilåtervinning kan med fördel placeras i samma utrymme. Förpackningsavfall kan även samlas in med bottentömmande behållare som placeras utomhus.

Full fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper omfattar:

- plastförpackningar
- pappersförpackningar och wellpapp
- metallförpackningar
- färgade glasförpackningar
- ofärgade glasförpackningar
- tidningar/returpapper

GROVAVFALL FRÅN HUSHÅLL

Grovavfall är skrymmande avfall från hushåll vilket inte kan läggas i ordinarie avfallsbehållare eller sopnedkast. Grovavfall ingår i det kommunala ansvaret för insamling och behandling av avfall.

I områden med flerbostadshus finns ibland särskilda grovsoprum. Ett grovsoprum ska förses med märkning och ges ett tydligt avgränsat område på cirka 2 x 3 meter. Av arbetsmiljöskäl ska grovavfall ligga i kärl eller i container när det hämtas, inte löst på golvet. Fastighetsägaren kan även välja att samla in grovavfall genom containerhämtning, i sådana fall ska plats för uppställning av container redovisas i bygglov. Att ha ett grovsoprum är en service, om det inte finns måste boenden lämna sitt grovavfall på en återvinningscentral inom kommunen.

AVFALL FRÅN VERKSAMHETER

För verksamheters behov av avfallsutrymmen ska lämpliga ytor reserveras. Avfallet från verksamheter ska kunna hanteras separerat från hushållens avfall, både gällande rest- och matavfall och övriga avfallsslag som kan uppkomma. Avfallets mängd och sammansättning beror på verksamheternas karaktär. Det är alltid fastighetsägaren som ansvarar för att avfall som uppkommer i fastigheten tas omhand på rätt sätt och att tillräckliga utrymmen finns för både de boendes och eventuella verksamheters avfall.

Verksamheter ska ges möjlighet att sortera ut mat- och restavfall, förpackningar i den mån det uppkommer samt övriga fraktioner utefter behov.

Alla fastigheter som inrymmer en lokalhyresgäst vilken bedriver någon form av livsmedelsverksamhet ska ha en fettavskiljare installerad. Mer information om kravet på fettavskiljare finns i NVOA:s tekniska handbok för vatten och avlopp.

ÅTERBRUK OCH ANDRA RESURSSMARTA LÖSNINGAR

För att underlätta återanvändningen kan fastighetsägaren ordna med bytesrum för begagnade saker. NVOA ser gärna ett samarbete med byggherrar, exploatörer och fastighetsägare för att öka möjligheterna till återanvändning.

3.3 RIKTLINJER AVSEENDE UTFORMNING AV MILJÖRUM

De riktlinjer som ska tas hänsyn till vid utformningen är dessa:

- Rumshöjd i avfallsutrymme och vid transportväg inomhus ska vara minst 2,1 meter.
- Arbetsutrymme för hämtpersonal framför avfallsbehållare bör vara minst 1,5 meter. För uträkning av Traversens miljörum användes 1,6 meter.
- Dörröppning till avfallsutrymme ska ha en fri höjd av minst 2 meter och en bredd av minst 1,2 meter.
- Avstånd mellan varje kärl bör vara minst 6 cm, vilket är den siffra som använts i beräkning av Traversens miljörum.
- Frostfritt utrymme ska förses med golvbrunn och tappställe om det inte medför oskäligen kostnader.
- Ytor ska vara slitåliga och för att behållare inte ska skada väggarna kan en avbärarlist sättas upp. Den bör sitta mellan 0,95-1,25 meter från golvet.
- Dörrar bör kunna öppnas och ställas upp samt stängas med arbetshandskar på och med rak rygg. Dörrstopp ska finnas. Automatiska dörröppnare rekommenderas. Trösklar bör undvikas.
- Avfallsutrymmen ska utformas som en egen brandcell och kan med fördel förses med förenklad sprinklerinstallation.
- God belysning, bra ventilation, ljusa färger och tydlig skyltning är andra faktorer som bör beaktas. Belysningens ljusstyrka ska vara minst 400 lux och gärna försedd med automatisk tändning och släckning.
- Rummet ska gärna ha stora fönster om möjligt.
- Avfallsutrymmet bör inte vara åtkomligt för utomstående.

Riktlinjer att ta med sig till driftskedet:

- Avfallsutrymmet ska utformas så att det är möjligt att hålla rent och skadedjursfritt. Lock på kärlen rekommenderas för att minska risken för lukt.
- Avfallsutrymmet ska utformas så att störningar för närboende på grund av buller eller dålig lukt undviks.
- Matavfallskärl bör placeras längst in i rummet för att minska problem med förorening av matavfallet.

3.4 RIKTLINJER AVSEENDE TRAFIKSÄKERHET

TRANSPORTVÄGAR & ANGÖRINGSPLATSER

- Vägen ska ha god framkomlighet och fri sikt för hämtfordon samt hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri. På uppsamlingsgator ska en sopbil kunna möta ett annat tyngre fordon.
- Vägen fram till hämtställe ska vara utformad så att backning av hämtfordon inte krävs.
- Backning ska ur trafiksäkerhetssynpunkt undvikas och får endast förekomma vid vändning med max en billängd.
- Angöringsplats ska vara anordnad så att hämtfordon inte ställs upp på ett sätt som hindrar övrig trafik. Uppställning i körbana på mindre lokalgata tillåts. Uppställning på eller körning på gång- eller cykelbanor får inte ske.
- Vägen och eventuell vändplan för angöring av hämtfordon ska ges utrymme och bärighet för tunga fordon enligt BK1. Om väg har bärighet enligt BK2 ska Nacka vatten och avfall rådfrågas. Vägar med BK3 klarar inte normala sophämningsfordon och godkänns därför inte som transportväg.

3.5 SAMMANSTÄLLNING AV MÅTT ATT TÄNKA PÅ VID VAL AV INSAMLINGSSYSTEM

- Önskvärt att hämtning per fraktion sker max 1 gång/vecka.
- Avstånd sopbilens angöringsplats till avfallsutrymme max 10 m.
- Lutning max 1:12.
- Minsta dörrbredd avfallsutrymme 1,2 m.
- Minsta takhöjd avfallsutrymme 2,1 m.
- Minsta bredd mellan avfallskärl uppradade bredvid varandra 6 cm.
- Minsta bredd för korridor mellan två rader avfallskärl 1,5 m.
- Vändplan radie (T-vändning ofta ett okej alternativ) 9 m.

4 NYCKELTAL FÖR DIMENSIONERING

4.1 AVFALLSMÄNGDER

Hur mycket avfall som uppkommer varierar mellan olika hushåll och verksamheter. Enligt Avfall Sverige (2024) genererar barnfamiljer till exempel ofta mer avfall än mindre hushåll. Vid dimensionering behöver man utgå från hur mycket avfall som antas uppstå, hur ofta hämtning ska ske, och vilka källsorteringsmöjligheter som finns inom fastigheten. Mängden avfall som uppstår skiljer sig under året, där storhelger, in- och utflyttning ofta utmärker sig som toppar i avfallsvolymer. Oavsett om avfallet samlas in manuellt via kärl eller med maskinell hämtning behöver det finnas utrymme för att ta hand om även ökade tillfälliga volymer utan att det blir överfullt.

Avfallsmängder i flerbostadshus med fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper enligt NVOA:s handbok anges i Tabell 1. Dimensionerade avfallsmängder är baserade på Avfall Sveriges angivna normalflöde, dock har de högre siffrorna i intervallet för plast- och pappersförpackningar valts eftersom trenden de senaste åren visar en ökning inom dessa fraktioner (Avfall Sverige, 2024; NVOA, 2024).

För fraktionen elavfall finns ej schablonvärden på uppkomna avfallsmängder per vecka och lägenhet. Fraktionen är inte lagstadgad, men uppmuntras att ha i ett miljörum för att undvika att boende slänger mindre elavfall i restavfallet.

Avfallsmängder för textil anges inte i Tabell 1 då det ännu ej är bestämt för denna byggnad om textilavfall för återvinning ska samlas in i miljörummet eller via FNI.

Tabell 1. Avfallsmängd i liter per fraktion som uppstår varje vecka per lägenhet, enligt Avfall Sveriges schablon för ett normalflöde.

Avfallstyp	Liter per vecka och lägenhet
Restavfall	50
Matavfall	10
Pappersförpackningar	45
Tidningar och returpapper	5
Plastförpackningar	30
Metallförpackningar	2
Färgat glas	2
Ofärgat glas	2
Elavfall	-

Avfallsmängder från verksamheter kan variera stort beroende på typ av verksamhet. Tabell 2 presenterar avfallsmängder per anställd i en butik, vilket är den typ av verksamhet som planeras för inom planområdet.

Tabell 2. Liter avfall per vecka per anställd i butik.

Avfallstyp	Liter avfall per anställd i butiker, per vecka
Restavfall	Varierar
Matavfall	2
Pappersförpackningar	65-270, merparten wellpapp
Plastförpackningar	30-40
Metallförpackningar	4-5
Färgat glas	-
Ofärgat glas	-

4.2 DIMENSIONERANDE HÄMTFREKVENNS

NVOA och Avfall Sverige anger att avfallsutrymmen ska dimensioneras för hämtning högst en gång per vecka och fraktion för att minimera transporter och störningar för boende och verksamheter i området. Det är önskvärt med glesare hämtning än en gång i veckan, detta förutsätter dock att ytor för extra kärl finns. En riktlinje enligt NVOA är att hämtfrekvens för papper och plast sker en gång i veckan, medan det vanligtvis är tillräckligt att fraktionerna glas och metall töms varannan vecka. Detta har applicerats vid beräkningar av det avsedda miljörummets storlek, se Tabell 3.

En rekommendation till fastighetsägaren är att varje år beställa en extra tömning av samtliga kärl kring julafton, eftersom avfallsmängderna varje år brukar öka kring högtiden. Istället för att dimensionera miljörummet utefter högsta flödet är en mer yteffektiv lösning att beställa extra hämtningar vid höga flöden.

Tabell 3. Hämtfrekvens för respektive fraktion som används i beräkningarna för dimensionering av miljörummet.

Fraktion	Hämtfrekvens
Matavfall	Varje vecka
Restavfall	Varje vecka
Tidningar och returpapper	Varje vecka
Pappersförpackningar	Varje vecka
Plastförpackningar	Varje vecka
Metallförpackningar	Varannan vecka
Ofärgat glas	Varannan vecka
Färgat glas	Varannan vecka
Elavfall	Vid behov

4.3 DIMENSIONERANDE AREOR FÖR OMRÅDET

Byggnaden planeras bli 16 våningar ovan mark och en våning under mark. Den innehåller främst lägenheter, resterande ytor är till butiksverksamhet samt utrymmen för avfall, förråd, samt cyklar och barnvagnar. Butiksverksamheterna ska ligga på våning 1 och 2 ovan mark. Ytorna har ej fastställts ännu, Tabell 4 anger en ungefärlig fördelning av byggnadens ytor.

Tabell 4. Ungefärlig fördelning av byggnadens ytor, uppskattade 2025-02-03 av Christian Rydberg (Tyréns).

Användningsområde	BTA (kvm)
Bostäder	5 871
Butiksverksamhet	1 110
Förråd	450
Cykelrum	160
Barnvagnsrum	9
Miljörum	63,02

5 UTREDDA LÖSNINGAR OCH REKOMMENDATIONER

Beställaren tydliggjorde från start att önskat insamlingssystem var miljörum. Anledningen var att intilliggande detaljplan till Traversen (Tryckluftsfabriken) valt lösningen miljörum och beställaren önskade samma typ av insamlingssystem i området. Detta är ofta även önskvärt från det kommunala avfallsbolagets perspektiv, då tömningstillfällen och transporter lättare går att samordna då.

Området i stort innehåller även flertalet underliggande garage, ett trångt gatuutrymme med mycket biltrafik kopplat till Sickla köpkvarter, samt en låg andel förgårdsmark där funktioner så som LOD-lösningar behöver prioriteras. Detaljplanen för byggnaden saknar även innergård i markplan. Dessa anledningar gör att det inte är önskvärt att välja insamlingssystemen stationär sopsug eller bottentömmande behållare, även om de står högre upp i NVOA:s prioriteringsordning än avfallskärl i miljörum.

Fokus i denna avfallsutredning är därför utredning av lösningen miljörum. Val av insamlingssystem fastställs dock slutligen i samband med bygglov.

Enligt beställarens önskan utreds ej utrymme för grovavfall eller återbruksrum i Traversen. Fastighetsägaren hänvisar istället till Nacka kommuns återvinningscentraler för grovavfall, samt till återbruksaktörer för återbrukade produkter eller material.

5.1 DIMENSIONERING AV MILJÖRUM

Observera att dimensioneringen enbart gäller avfall från Traversens bostäder, inte verksamheter. Avfall från verksamheterna kommer lämnas i redan befintligt miljörum i Sickla köpkvarter som nyttjas av befintliga verksamheter, se avsnitt 5.3.

5.1.1 UTRÄKNING

Nedan är en ungefärlig uppskattning av vilka ytor som behöver reserveras för miljörum i Traversen, baserat på följande antaganden:

- Antagande att Traversen kommer innehålla 108 lägenheter.
- Antagande att eftersom lägenheterna är i storleken enrummare och tvårummare kommer avfallsflödet följa Avfall Sveriges schablonvärde för normalflöde, se Tabell 1.
- Hämtfrekvens enligt Tabell 3.
- Antal kärl per miljörum inkluderar restavfall, matavfall, förpackningar (plast, papper, metall, ofärgat och färgat glas), returpapper och tidningar, samt elavfall i kärlstorlekarna 140–660 liter. Kärl för grovavfall är inte inkluderat.
- Mängd elavfall per vecka och lägenhet har antagits vara 0,5 liter/vecka/lägenhet (gäller endast för "Scenario 3: Rekommenderas", se Bilaga 1).

Tabell 5. Uträkning av behovet av antal kärl av respektive behållarstorlek till Traversens miljörum.

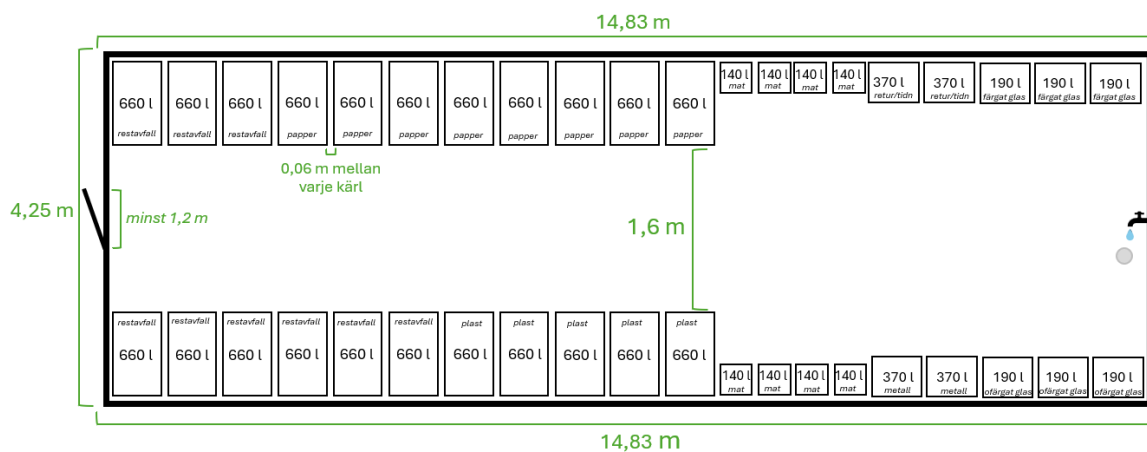
Beräkning av ytbehov	Hämtningsintervall	Kärlvolym (liter)	Antal kärl (st)
Restavfall	Varje vecka	660	9
Matavfall	Varje vecka	140	8
Tidningar och returpapper	Varje vecka	370	2
Pappersförpackningar	Varje vecka	660	8
Plastförpackningar	Varje vecka	660	5
Metallförpackningar	Varannan vecka	370	2
Färgat glas	Varannan vecka	190	3
Ofärgat glas	Varannan vecka	190	3
Elavfall*	Vid behov	240	(1)
Summa:			40

* Kärl för elavfall endast medräknat i "Scenario 3: Rekommenderas". Ej medräknat i "Scenario 1: Lagkrav".

5.1.2 FÖRSLAG PÅ MILJÖRUMETS STORLEK

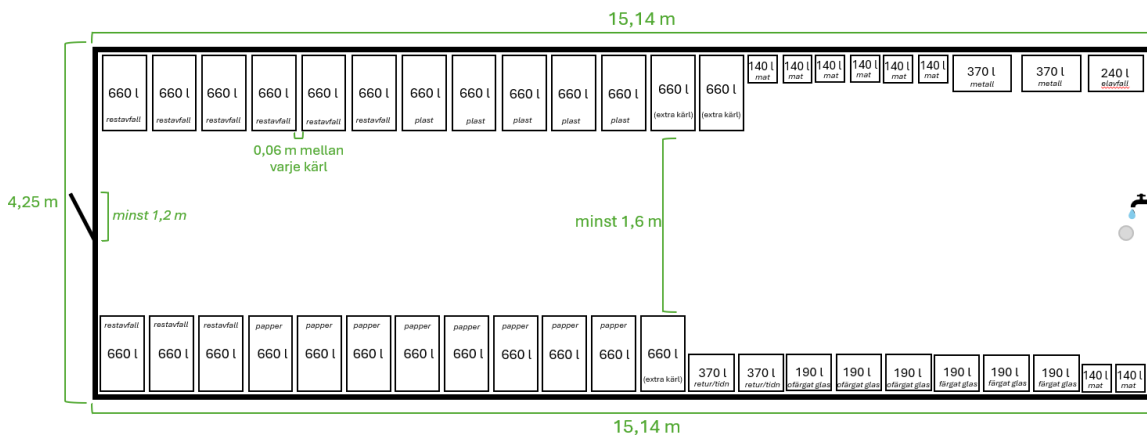
Baserat på lagkrav, lokala avfallsföreskrifter, samt riktlinjer från Avfall Sverige och Nacka Vatten och Avfall har behovet av antal kvadratmeter för ett miljörum i Traversen beräknats. Storlek på avfallskärnen hämtades från Nacka Vatten och Avfall. Riktlinjer för avstånd mellan avfallskärl hämtades från Avfall Sveriges handbok. Observera att miljörummet är beräknat utifrån hantering av enbart de boendes avfall. Verksamheterna som kommer husera i byggnaden lämnar sitt avfall på annan plats i Sickla köpkvarter, läs mer under avsnitt 5.3.

Figur 2 nedan visar avfallskonsultens skiss över en potentiell utformning av Traversens miljörum, "Scenario 1: Lagkrav" enligt Bilaga 1. Observera att skissen ej är skalenlig, utan användes som verktyg för att beräkna ytbehovet och för att kommunicera med arkitekten för Traversen. Kärlen är placerade så yteffektivt som möjligt.

Figur 2. Ej skalenlig skiss över Traversen miljörum, scenario 1: Laggrav. Skiss framtagen och använd av konsult Rebecca Larsson för att visualisera avfallskärlens placering och beräkna miljörummets totala storlek. Skissen ska ej ses som en bild av möjlig slutgiltigt utformning av miljörummet.

Totalt uppskattas miljörummet behöva vara minst 63,02 m² för att möta lagkrav gällande arbetsmiljö, avfallshantering, samt antalet fraktioner. Utrymmesbehovet är beräknat för att uppnå lagkrav gällande typen av fraktioner och mått för att uppnå en acceptabel arbetsmiljö. Enligt Avfall Sveriges rekommendationer bör ett miljörums storlek vara större än lagkravet för att kunna möta framtida förändringar som ändrade lagkrav, ökade avfallsflöden, samt avfallstoppar som vid exempelvis julafton. Baserat på detta rekommenderar avfallskonsulten att dimensioneringen bör följa förslaget i Figur 3, vilket är "Scenario 3: Rekommenderas" enligt Bilaga 1.

Figur 3. Ej skalenlig skiss över Traversen miljörum, scenario 3: Rekommenderas. Endast skiss för visualiseringssyfte och ska ej ses som en bild av möjlig slutgiltig utformning av miljörummet.

I rekommenderad utformning är miljörummets storlek 69,7 m². Dimensioneringen för miljörummet i rekommenderat scenario är endast 6,68 m² större än scenariot som precis uppnår lagkrav. De extra kvadratmeterna ger plats för tre stycken extra 660 literskärл som ger möjlighet att täcka upp vid höga avfallsflöden som exempelvis julafton. På de extra kvadratmetrarna får även ett 240 literskärл för elavfall plats. Det är ej lagstadgat, men att föredra att erbjuda boende ett kärл för elavfall då det annars ofta slängs i fraktionen restavfall, enligt Avfall Sverige. Vid framtida lagändringar kan också de extra 660 literskärlen ge plats för nya eller utökade fraktioner.

5.2 KASUN

En möjlighet för att minska ytbehovet för miljörummet inuti Traversen är att ha kasuner på kvartersmark nära byggnaden där de boende slänger sitt mat- och restavfall. Detta minskar behovet av antal kärl i miljörummet avsevärt. Ett miljörum som följer lagkraven skulle då behöva vara 39,84 m², se "Scenario 4: Kasun + miljörum LAGKRAV" i Bilaga 1. Dock är rekommenderad storlek för miljörummet 43,4 m² (se "Scenario 5: Kasun + miljörum REKOMMENDERAS" i Bilaga 1) för att göra plats för ett 240 literskärl för elavfall samt tre extra 660 literskärl för avfallstoppar och eventuella framtida lagändringar.

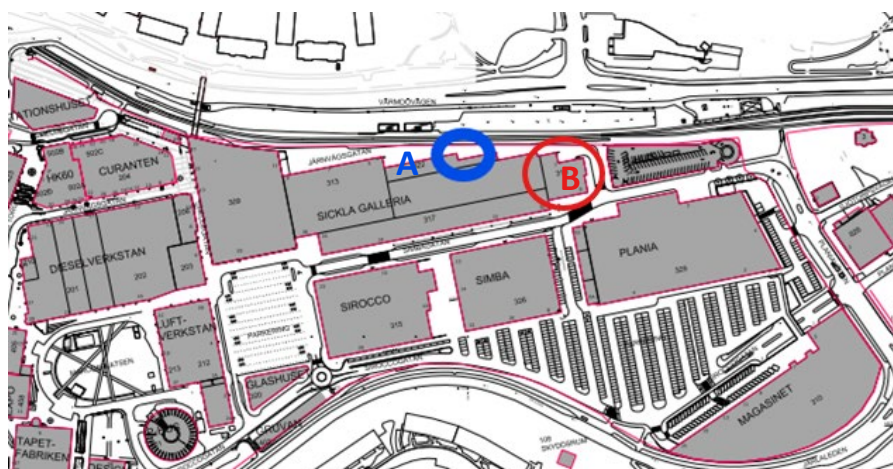
Kasuner kräver dock utrymme i kvartersmarken, vilket kan vara en utmaning i detta tätbebyggda område som idag är ett köpcentrum men som i framtiden även kommer husera bostäder samt en tunnelbanestation. Diskussioner med Nacka kommun samt NVOA behöver hållas för att utreda om kasuner ens är en möjlighet i detta område. Ytbehovet för kasunerna beror på storleken på de kasuner som köps in. De finns i många typer av utformningar och storlekar. Kasunerna kan vara bottentömmande eller ej, separata eller kombinerade kasuner för mat- och restavfall. Ytbehovet för kasunerna beror alltså på vilken design som önskas samt vilka modeller som finns tillgängliga på marknaden vid inköpet.

Om kasuner utreds vidare rekommenderas det att även utreda möjligheten till elektroniskt lås på kasunerna. Lås rekommenderas för att allmänheten inte ska använda dem som soptunnor, vilket risken är stor för på grund av närheten till centrum och tunnelbana. Det skulle förmodligen leda till inblandning av restavfall i matavfallet. Det rekommenderas att låset ska vara elektroniskt för att minska antalet nycklar dagens hämtningspersonal behöver ha med sig.

5.3 AVFALLSHANTERING FÖR VERKSAMHETER

Verksamheterna i Traversen kommer bli en del av Sickla köp kvarter. För verksamheterna i Sickla köp kvarter finns ett separat avfallshanteringssystem. I Traversen behöver det alltså ej dimensioneras för avfall från verksamheter som är belägna i Traversen.

Adressen för miljörummet för verksamhetsavfall i Sickla köp kvarter är Järnväggsgatan 3, lastkaj 14, se markering A i Figur 4 (Mikael Gillerlöv, 2025). Avståndet mellan miljörummet för verksamhetsavfall och byggnaden Traversen är cirka 90 meter.

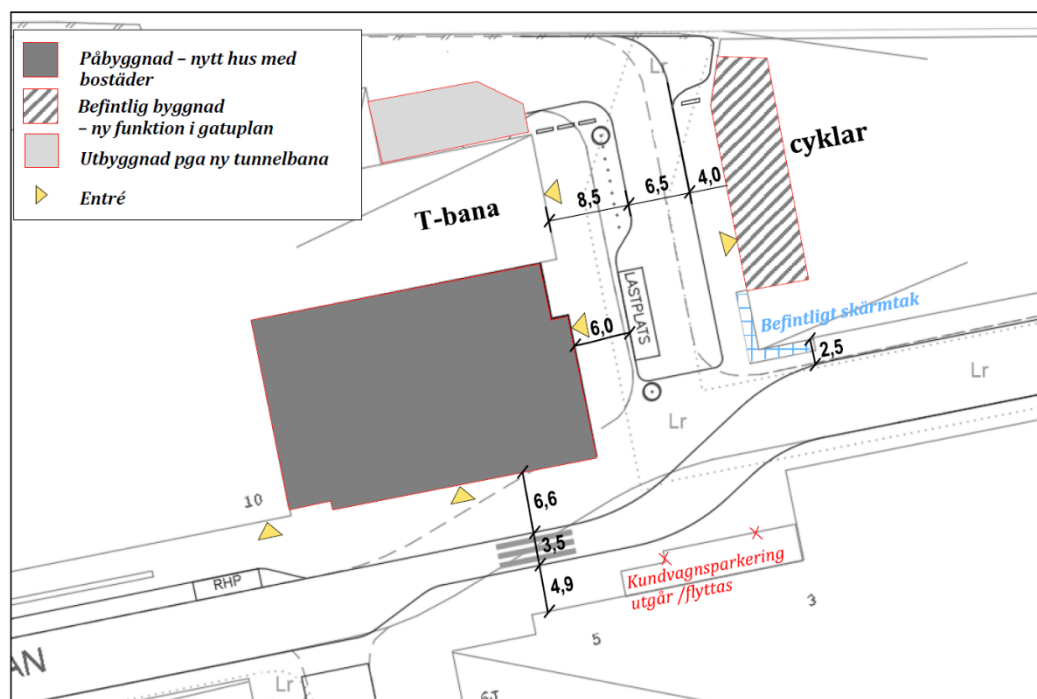

Figur 4. Kartbild över placering av miljörum för verksamhetsavfall (markering A) som ska användas av verksamheterna som upprättas i Traversen (markering B).

Hur mycket avfall som kommer uppstå från verksamheterna är svårt att beräkna i detta skede eftersom typen av verksamheter samt antalet anställda ej ännu är känt. Eftersom Avfall Sveriges dimensioneringsmodell för verksamheter är baserad på antal anställda kan dessa avfallsmängder ej räknas ut. Eftersom inga verksamheter med mathantering planeras husera i Traversen behöver yta för fettavskiljare ej planeras för.

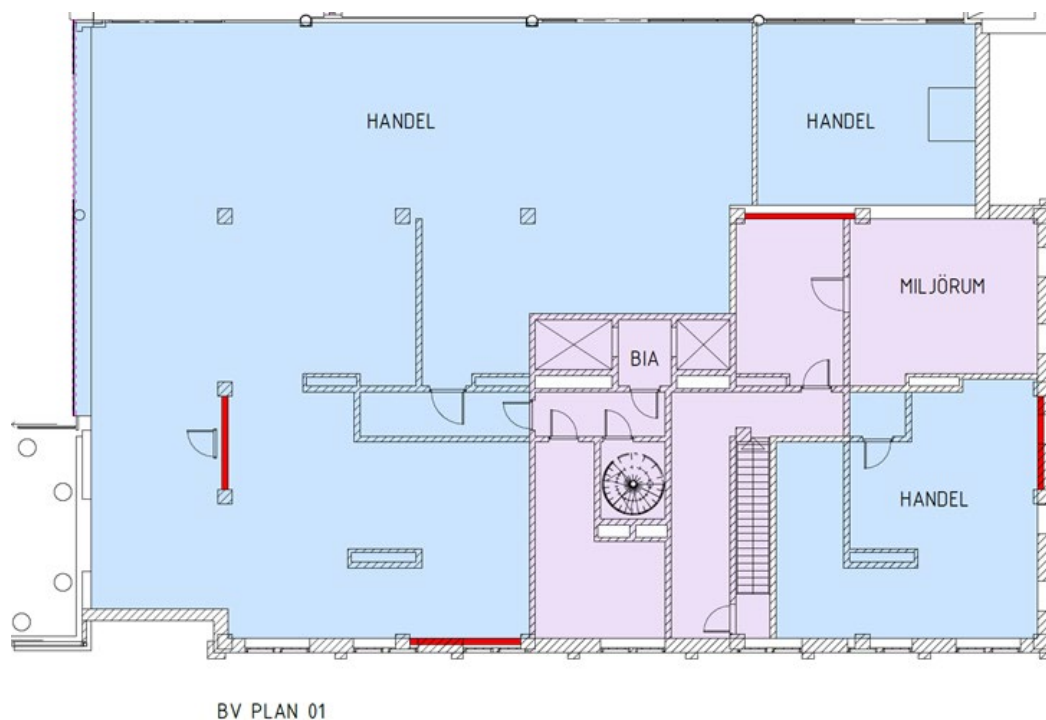
5.4 HÄMTFORDONENS KÖRNING OCH ANGÖRING

Enligt Traversens trafikutredning (2025-06-12) planeras miljörummet lokaliseras i gatuplan på den nya byggnaden, med entré från tvärgatan i öster (se Figur 6). Tömning av avfall kommer att ske några dagar per vecka, sopbilen innebär därmed inte ett störande moment mer än vid mycket begränsad tid.

Figur 5. Inledande skede – ny vägdragning för Simbagatan.

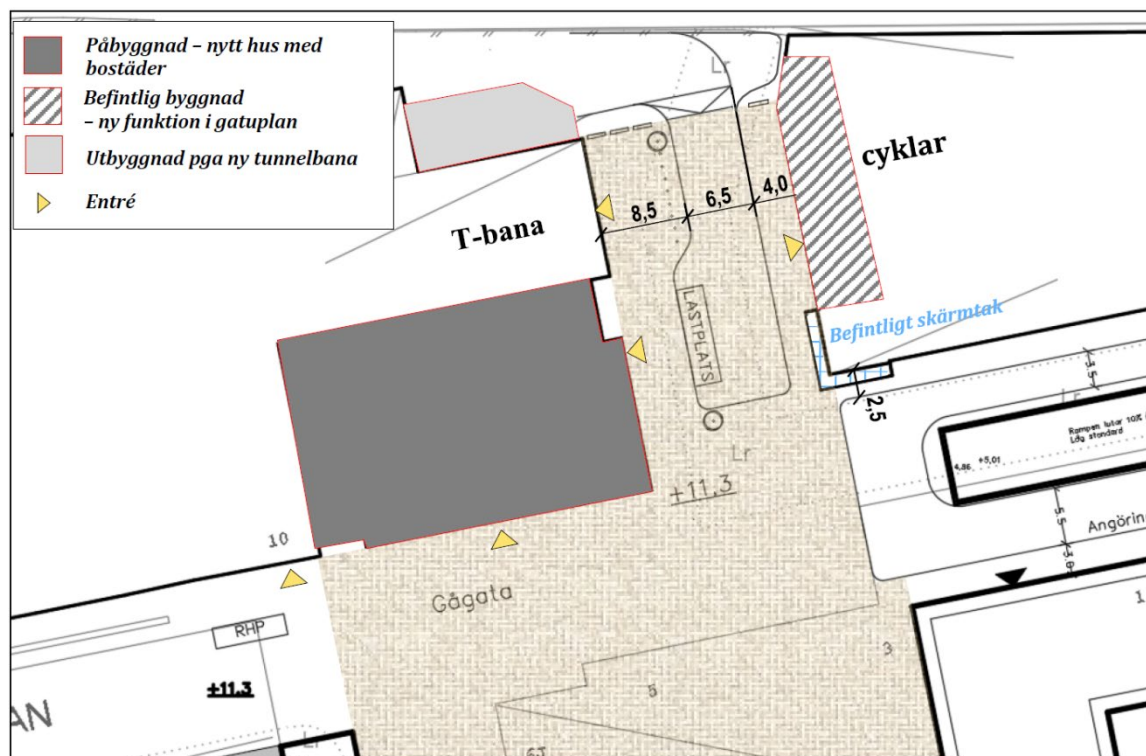
Utformningen bygger på att anordna en möjlig angöring för sopbil utmed tvärgatan samt att en möjlig tillgänglig angöringsplats anordnas längs Simbagatan/Sicklastråket direkt väster om Traversen. Möjlighet att angöra med sopbil anordnas i anslutning till miljörummet/soprummet.

Figur 6. Tänkt placering av olika funktioner på bottenvåningen i Traversen. Utformning och ytfördelning ej fastställd 2025-06-16.

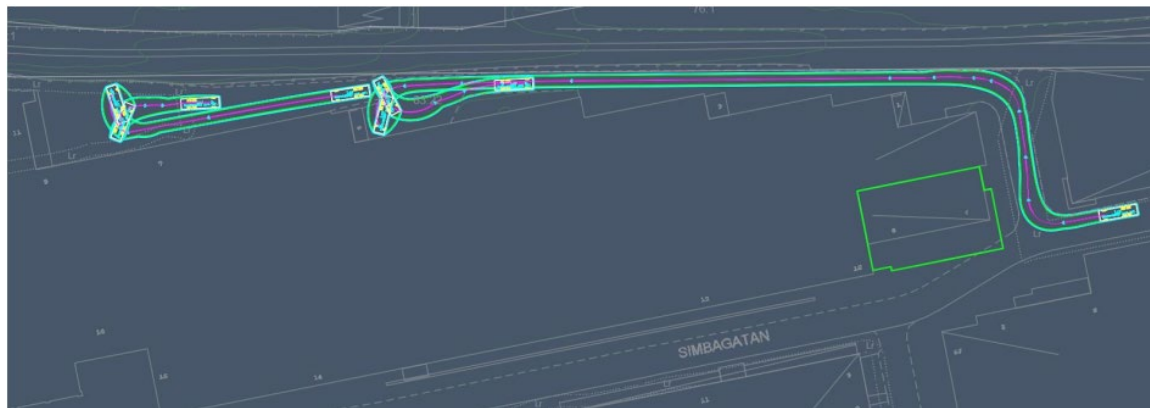
Angöringsplatsen ger god tillgänglighet för yrkestrafiken som hämtar soporna. Sopbilarna hamnar dock längs tvärgatan och blir vid de tillfällen som tömning sker ett störande inslag för resenärer med tunnelbanan. Med tanke på hur pass sällan och hur pass kort tid som fordonet angör behöver dock detta inte innebära ett problem.

I det framtida slutskedet, då Simbagatan/Sicklastråket övergått till gågata, mycket ny bebyggelse har tillkommit samt körvägarna förändrats öster om bebyggelsen så föreslås att ett mer sammanhängande torg skapas, se Figur 7. Sophantering är tänkt att fungera på samma sätt även efter att ytan blir ett torg.

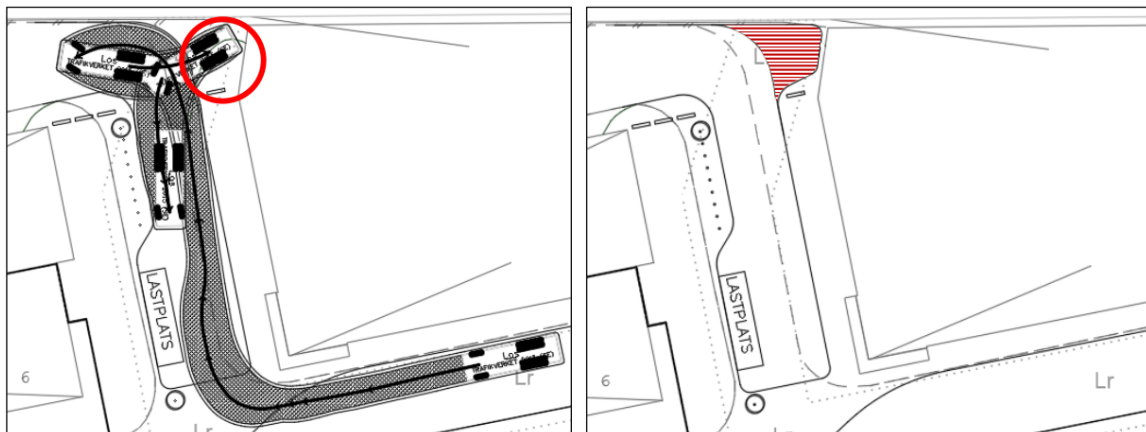
Figur 7. Framtida skede - ny torgyta markerad i rutigt ljusbrunt.

För angöring av sopbil erfordras vändning av fordon. Vändning sker på lämplig plats längs norra sidan av befintlig byggnad enligt Figur 8.

Figur 8. Körspår för vändning av sopbil – två platser testade. Traversen är markerade som grön ruta.

Även ytan längs tvärgatan intill Traversen möjliggör för backvändning av sopbil, se körspår i Figur 9. Inringad röd markering behöver vara körbar för att sådan vändning ska kunna ske. Se skrafferad yta till höger i figur 9 som täcker in ytbehov för backvändning av typfordon Los. Ihop med föreslagna fysiska hinder likt pollare och annan möblering utanför entrén, anses denna möjlighet vara tillräcklig och säker.

Figur 9. Teoretiskt utrymmesbehov vid eventuell backvändning av sopbil – till höger med föreslagen hårdgjord yta.

Ett exakt antal meter som angöringsplatsen kommer ha till miljörummets dörr är svårt att fastställa idag. Om avståndet skulle överskrida 10 meter innebär det extrakostnader för fastighetsägaren. Enligt NVOA:s avfallstaxa 2025 kostar det 26 kronor per påbörjat 10-tal meter över 10 meter och per kärl och hämtningstillfälle.

6 REFERENSER

- Avfall Sverige, 2023. Handbok för avfallsutrymmen – Riktlinjer för utformning av avfallsutrymmen vid ny- och ombyggnation, version 1.0.
- Avfall Sverige, 2024. [ANVÄNDARMANUAL FÖR DIMENSIONERINGSMODELL AVFALLSUTRYMMEN](#), senast hämtad 2025-02-03.
- [Avfallsföreskrifter för Nacka kommun](#), senast hämtad 2024-11-29.
- Avfallsutredning Tryckluftsfabriken – Del av fastigheten Sicklaön 83:22, Nacka kommun. Tyréns, Lovisa Wassbäck, 2023-08-29.
- [Behållartyper Nacka kommun](#), senast hämtad 2024-11-29.
- Boverkets föreskrifter och allmänna råd för avfallsutrymmen och avfallsanordningar, BBR 2011:6 avsnitt 3:422.
- Mikael Gillerlov, fastighetschef på Atrium Ljungberg, mejlkontakt 2025-02-10.
- NVOA, 2024. Teknisk Handbok Avfall - Projektera och bygg för en långsiktigt god avfallshantering, version 1.0.
- Nacka kommuns avfallsföreskrifter, avfallsplan och avfallstaxa.
- Mats Eriksson, avfallshandläggare på Nacka Vatten och Avfall, mejlkontakt 2024-11-26.
- Strategi – Miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen i Nacka, Nacka kommun.

7 BILAGOR

Bilaga 1 – Beräknade scenarier för utformning av miljörum i Traversen